

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnništvo v
Katoli. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2. l. 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni
števila in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 288.

V Ljubljani, v torek, 16. decembra 1902.

Letnik XXX.

Krošnjarstvo.

(Govor posl. dr. Šusteršiča.)
(Konec.)

V starem zakonu pravi § 17: »S posebnim ozirom na življenjske razmere v nekaterih krajih se prebivalstvu dovoljuje posebne olajšave.«

Zakaj pa teh besed niste vsprejeli v novi načrt? Zato ne, ker hočete z enim udarcem uničiti vse krošnjarje, ne glede na to, ali so to navadni krošnjarji ali pa taki, ki prodajajo svojo domačo robo.

Dalje je bila v § 17. starega zakona važna olajšava, ki je v novem načrtu izpuščena. Po starem zakonu je dovoljenje za krošnjarstvo veljalo za vso državo, tudi za izjemne kraje. Tako je n. pr. dovoljenje kočevskega okrajnega glavarja veljalo za krošnjarje iz okraja po vsi Avstriji. Po novem zakonu pa bi kočevski in ribniški krošnjar smel k večjemu po Kranjskem krošnjariti. Za dovoljenje izven dežele bi moral vedno beračiti. Doma bi še dobil dovoljenje, ker ga poznajo, a težje bi bilo v drugih deželah. Stvar je odvisna od raznih oseb. Nekateri okrajni glavarji so morda v tem oziru liberalnejši, drugi pa nasprotniki vsacega krošnjarja.

Reveži bodo imeli vedne sitnosti, poleg tega pa zgubé še revni zaslužek in ne preostane jim drugega, nego da se izselijo v Ameriko. Potem pa naj si poljedelski minister ubija glavo, kako bi bilo mogoče rešiti kmečki stan, ki ga je uničil njegov tovariš, gospod trgovinski minister. (Prav dobro!)

Paragraf 2. določa, da mora vsak krošnjar plačevati pridobnino s prikladami. Prav je, da ta davek plačuje krošnjar, ki je prekupec, čegar edini posel je krošnjarstvo. Drugače pa je s krošnjarjem, ki prodaja svoje domače izdelke, in s krošnjarjem v sezoni, ki si išče postranskega zaslužka. Ravno ta dva v kočevskem polit. okraju bi ta določba hudo zadela.

Je pa še več šikan v tem zakonu; skoraj v vsakem paragrafu so določbe, ki ovi-

rajo ali prepovedujejo krošnjarstvo tudi tam, kjer je bilo doslej dovoljeno. Vse ovire in zapreke so sestavljene s posebno zvitostjo, da bi krošnjarstvo popolnoma onemogočili. Ta zakon bi se ne smel imenovati »krošnjarski zakon«, ampak »zakon, ki popolnoma uniči krošnjarje«. (Tako je!)

Kaj naj porečem o zadnjem odstavku § 8? Po tej določbi sme obrtna oblast le tri dni trpeti krošnjarja v svojem okraju, potem ga more za štiri tedne zapoditi, zopet tri dni mu dovoliti krošnjarstvo, ter iznova ga zapoditi za štiri tedne. To se pravi, da more obrtna oblast v dotičnem okraju popolnoma prepovedati krošnjarstvo. (Priljevanje.)

Raje bi videl, da se kar naravnost prepove krošnjarstvo, kakor na ta zviti način. To bi bilo vsaj pošteno in odkrito in ljudje bi vedeli, pri čem so. Na tak zviti način bi vendar ne smeli uničevati krošnjarje. Bolje bi bilo, da se reče: Semkaj ne smete več prihajati! Krošnjarji bi bili na jasnem in bi si poiskali drugih krajev.

S stališča naše dežele ne moremo glasovati za ta zakon. Ne vem, katero sredstvo bi morali rabiti z ozirom na svoje volivce, ako ta načrt postane zakon.

Drugega nam ne preostaje, nego da zahtevamo razne spremembe. Zato prosim visoko zbornico v imenu poštenega, skromnega in marljivega kmečkega prebivalstva, da sprejme naše predloge, ker le tedaj nam je mogoče, v tretjem branju glasovati za ta zakon.

Sicer bi morali uporabiti skrajna sredstva, ker tu gre za obstanek tisočih kmečkih družin, katerih ne smemo izročiti pod nož po klicu: »Proč s krošnjarji!« (Poslanec dr. Pommer: Zakaj pa Vaši zastopniki tega niso povedali v obrtnem odseku?) Vse so povedali v obrtnem odseku, toda govorili so gluhim ušesom. Sporočili so nam, da so se borili za vsako vrsto, za vsako besedo, toda vse ni nič pomagalo nasproti geslu: »Proč s krošnjarji!« Gospod dr. Pommer, le pomislite, da gre tu tudi za nemške Kočevce. (Dr. Pommer: Saj so izvzeti v § 16!) Ne

vem, ali ste me poslušali. Jaz sem jasno razložil te izjeme. (Dr. Pommer: Oglejte si paragrafa 29. in 30., potem se prepričate, da se Kočevcem niti las ne skrivi.) Jemljem na znanje, da se po Vaši misli Kočevcem las ne skrivi. Toda Kočevci Vam ne bodo hvaležni za Vašo misel. (Tako je! — Dr. Pommer: Jaz sem za to, da jim ostane stara pravica!)

Oprostite, da sem se oddaljil od stvari. (Dr. Pommer: Gospodje bi bili morali govoriti v obrtnem odseku, ne pa tukaj v zadnjem trenutku!) Desetkrat je treba ponavljati, da so naši zastopniki v obrtnem odseku to navajali, dr. Pommer pa vedno svojo godo, da to ni res. (Dr. Pommer: Se danes trdim, kar je res!) Prihodnjič pridem k Vam in rečem: »Poljubljam Vam roko, g. dr. Pommer, ali smem dalje govoriti?« (Veselo!)

Jaz nisem član obrtnega odseka, kot član zbornice pa imam pravico, tukaj govoriti, kakor Vi, g. dr. Pommer! (Dr. Pommer: Gotovo, toda prosim, da resnico doženemo!) Prosim, ne motite me vedno.

Gospoda moja! Razmere bi se zboljšale, ako glasujete za dostavek k § 1., ki ga nasvetujem. Opetovano sem naglašal, da večina teh krošnjarjev prodaja izdelke svoje domače industrije. To blago jemlje mnogo prostora, a daje malo denarja. Ti ljudje prodajejo sita, rešeta, žlice, škafe, brente in tako robo. To blago je po ceni. Revni krošnjar nosi na hrbtno to robo čez hribe in doline in se mora pogajati za vsak krajcar, da nekaj zasluži. Gospodje lahko presodite, kako revno ti ljudje žive doma in na potu, in koliko trpe za borni zaslužek. Zato bi bilo pač pravično, da tem krošnjarjem ostanejo vse pravice po starem zakonu. Se več! Mi bi morali določiti, da to sploh niso krošnjarji v pravem pomenu besede, ker prenašajo le izdelke domače industrije, torej blago, ki ga družina doma proizvaja. Zato predlagam k § 1. naslednji dostavek:

»Tako ta zakon tudi ne velja za prodajavce lesene in lončene robe, ako prodajejo le doma narejeno robo.« (Dobro!)

V kočevskem političnem okraju izdelujejo namreč tudi lončeno robo. In ta daje še manj zaslužka, ko lesena. Ako dela doma vsa družina, zasluži na leto po uradnih podatkih morda 100 gld. To pravico bi jim morali pustiti, ker ti niso prav za prav krošnjarji, temveč le mali posestniki, ki se pečajo tudi z domačo industrijo.

Ako jim ne daste te pravice, potem uničite sploh vso domačo industrijo v teh krajih, ker ljudje bi bili izročeni prekupecem na milost in nemilost ter bi morali svoje izdelke prodajati za vsako ceno. Jaz ne za merim trgovcu, ako skuša po ceni kupovati in drago prodajati. To je kupčija. Toda ti krošnjarji so primorani, da se izselijo, ako jim prepoveste krošnjarstvo. Vsa ta peststva, ki so si jih chranili skozi stoletja, morajo potem propasti.

Prosim torej visoko zbornico, da sprejme predlagani dostavek. (Živahna pohvala.)

Državni zbor.

Dunaj, 15. grudnia.

Krošnjarstvo.

Zbornica je danes nadaljevala razpravo o krošnjarskem zakonu. Kot prvi govornik je poslanec T a m b o s i v imenu manjšine obrtnega odseka utemeljeval svoj predlog, ki sem ga navedel že v zadnjem poročilu. Ta predlog, ki sta ga podpirala in v odseku priporočila tudi člana »Slovanske zveze« dr. Stojan in dr. Zaffron, zahteva, da se vsi kraji, ki naj obdržé stare svoje pravice gledé krošnjarstva, imenoma naštejejo v zakonu. Posebne pravice torej naj obdržé mej drugimi tudi prebivavci, ki so bili od leta 1814. do 1849. v političnih okrajih Kočevje, Ribnica in Poljane na Kranjskem, dalje iz sodnega okraja Bovec in občine Trnovo na Goriškem.

Torej stare pravice naj obdržé: prebivavci iz celega kočevskega in ribniškega okraja, izvenšči občino Struge; prebivavci iz občin Velike Lašče, Sv. Gregor in Lu-

LISTEK.

Psoglavci.

Opera v 3 dejanjih in 6 slikah. Po romanu Al. Jiráskova, spisal K. Šipek, uglašil K. Kovačevič.

Na Chodskem stoji nenavaden spomenik: na mramornatem visokem podstavku je visoko vrasla, krepka in vitka postava kmeta dolgih las, obritega, ostrega obraza, na glavi širokokrajni klobuk, okoli života se mu valovi dolg plašč, levica stiska dolgo palico z ostro sekirico, v desni pa drži kmet zvit pergamen z velikim pečatom.

To je spomenik Čeha Jana Sladkega, zvanega Kozina, — junaka romana Jiráskovega in Kovačevičeve opere »Psoglavci«.

Bilo je l. 1695. Po strašni bitki na Beli gori se je nateplo v kraljevino češko nebroj nemških in drugorodnih klativitevov, parasitov. Nakupili so si zapuščene grajščine padlih čeških plemenitašev in izkoriščali neusmiljeno narod in zemljo.

Za svoje velike zasluge v obrambi Češke proti napadom zamejnih Nemcev, so si bili pridobili Chodi pri čeških kraljih pisane privilegije: bili so svobodni tlake, in grajščaki jim niso smeli ukazovati ničesar.

V znak svoje čuječnosti in zvestobe so dobili celo grb — pasjo glavo. Njihova bela zastava je imela v svojem polju črno glavo psa. Rod Chodov je bil čvrst, bojevit in ponosen kmetijski rod. Svoji gospodje so bili na svoji zemlji, sami so imeli odločati povsod in vsem. Njih »rihtarji« so jim razsojali v prepirih in nad seboj so priznavali edinole kralja.

Po bitki na Beli gori pa se je izpremenila tudi njih usoda. Trganovskega gradu posestnik je postal Laminger, ki je siloma vpeljal tlako ter pestil in krotil kmete s korabačem in ječo. Chodi so se mu uprli opetovano in se z vspehom otresali nemškega jarma.

Lamingerjev sin, Maksimilijan pl. Albenreutski, pa je celo vdrl s svojo stražo v Onjezd, pobral »Psoglavcem« pisane privilegije, zaplenil prapor s pasjim grbom in zaprl v ječo njih načelnike. Chodi pa so poslali v Prago in na Dunaj deputacije s pri- tožbo, da se jim kratijo s kraljevim pečatom in podpisom zajamčene pravice. No, pravdnštvo in sodišče je pustilo Chode na cedilo, jim pobralo še zadnje listine in hotelo prisiliti jih, da prisežejo Lamingerju zvestobo. Tega Chodi seveda niso storili, nego so se uprli iznova. V boju pa so bili pobiti in poklani malone do zadnjega. Glavar

upornikov, Kozina, je bil vržen v ječo in končno celo obešen.

To je zgodovinsko jedro Kovačevičeve opere, ki pride ta teden na slovenski oder.

I. dejanje se vrši v vasi Onjezd. Laminger vdere s svojimi beriči v vas ter ukaže Chodom, naj se mu pokoré. Izročé mu naj pergamene s chodskimi pravicami in mu obljubijo zvestobo. Kmetje tega ne store. Zato preiščejo Lamingerjevi vojniki vae hiše in najdejo v Kozinovi hiši zaboj z iskanimi listinami. Seboj pa odvedejo tudi Pribka in Kozino, ker sta glavi upornikov. Toda Laminger se je motil, ko je mislil, da so poselej Chodi brez kraljevskih listin. Najvažnejša dva pergamena je skrila v svoje nedrije Kozinova mati, stara navdušena prvoborilka za zakonite predprave svojih rojakov.

II. dejanje. 1. slika se godi na Trganovskem gradu. Laminger se veseli svojega plena, blaga njegova soproga, Katarina pl. Lobliovičeva pa ga prosi, naj bo Chodom usmiljen gospod ter naj izpusti ujetnika. Laminger pozove jetnika predse, da vpriče njiju pomeče v ogenj kraljevske pečate in listine. Že hoče sežgati tudi chodsko zastavo, tedaj mu javi sel, da je izprosil deputacija Chodov novo obravnavo pred apelačnim sodiščem v Pragi.

V 2. sliki se odpravljajo Chodi pred

sodišče v Prago in se poslavljajo od svojih žen in prijateljev. Vsi so polni upanja, samo Pribek ne zaupa niti sodišču več, nego priporočá le boj in ustajo. Kozina, ki je zopet svoboden, pa ga preprosi, da mu obljubi mirovati do izida obravnave. Kozina vzame seboj pergamena, ki ju je skrila njegova mati. S tema listinama hoče zmagati in pri- boriti narodu stare pravice.

III. dejanje se vrši v dvorani apelačnega dvora na gradu v Pragi. Podkupljeno sodišče pa ne preiskuje preporne zadeve več, nego ukazuje kmetom, naj se udajo in pokoré Lamingerju. Kozina pokaže tedaj skrita najvažnejša pergamena. Toda predsednik sodišča mu listine vzame in raztrga. Obenem prihití še Laminger v dvorano z vestjo, da se Chodi pripravljajo na boj, ter obdolži Kozino, da je on organiziral ustajo. Kozino nato zapro v ječo.

2. slika tega dejanja se vrši v ječi v mestni hiši plzenski. Kozini se sanja. V sanjah vidi bojišče, pokrito s pobitimi tovariši. Poklani so vsi. Pribek leži mrtev med trupli in v mrzlih pesteh drži še kvišku zlomljeni prapor s pasjo glavo...

V ječo se pridejo posloviti prijatelji Jiskra, žena Handi, otroka in mati. Pride pa tudi Laminger, ki prigovarja na smrt obsojenemu Kozini, naj mu sedaj, po končani

arji; iz občin Planina, Stari trg, Radence, Dol, Čepље, Dol. Podgora, Tanča gora in Butoraj v črnomeljsem okraju; Črne možnjice in Poljanice v novomeškem okraju.

Poslanec Tambosi pa je v dogovoru z vlado privzel mej izvzete okraje tudi nekatere občine iz Galicije, Češkega, Nižjeavstrijskega in Tirolskega. Temu predlogu se je danes udal tudi poročevalec Foerg in nato izjavi sek. načelnik Weigelsperg, da se tudi vlada več ne protivi temu predlogu.

Poslanec Perić je ostro odgovarjal dr. Heilingerrju, ki je napadal bosanske krošnjare. Perić je dokazoval, da so ti takozvani Bošnjaki na Dunaju večinoma Dalmatinci iz jako ubožnih krajev.

Poslanec P o v š e je v daljšem govoru utemeljeval opravičenost starih pravic, ki jih že stoletja uživajo gori našete občine v kočevskem, črnomeljsem in novomeškem okraju. Konečno se zahvali dr. Stojanu, ki je v odseku toplo zagovarjal te stare pravice, kakor tudi vladi, da se je konečno izjavila za predlog manjšine.

Poslanec dr. Stojan n predlaga izjeme za razne občine na Moravskem; dr. Menger predlaga izjeme za Dalmacijo.

Zbornica je skoraj s o g l a s n o vsprejela § 16. po predlogu posl. Tambosija in tovarišev; istotako so obveljali Stojanov, Mengerjev in Perićev predlog.

Ako gosposka zbornica brez premembe odobri ta načrt zakona, potem ostanejo kranjskim krošnjarjem vse stare pravice.

Sedaj ob 6. uri utemeljuje poslanec dr. Šusteršič dostavek k § 17., da smejo namreč s krošnjari hoditi nosači, ki so dovršili ljudsko šolo, in pa da sme trgovinski minister dovoliti krošnjarjem tovarno ali vprežno živino. To naj velja osobito za krošnjarje, ki nosijo suho in lončeno robo.

Iz hrvatskega sabora.

Iz Zagreba.

Indemniteti sprejeti. Ban Khuen Hedervary je mnogo srečnejši državnik nego Szell in dr. Koerber. Komaj teden dni je trajala razprava o tej postavi, pa je že odobrena, dočim v Avstriji besni boj o tej postavi še nepranehoma dalje. Seveda ima hrvatski ban zvesto in verno četo okoli sebe, ki stori za svojega strogega zapovednika vse kar želi, ker drugače preti samej njej pogin. V boj za svojega zapovednika se je podal tudi nekdanji neodvisni in samostalni mislec in borilec za samostalnost hrvatske države — dr. Pliverić. Ta znameniti pobornik banov govori še dandanes o neke hrvatske samostalnosti in paritetnosti med Hrvat in Mažari. Glasuje pa za vse krivične postavke, ki tlačijo Hrvatsko bodisi že v gmetnem ali v političnem pogledu. Da takega poslanca nikdo ne ceni, je čisto naravna stvar, pa zato ga Mažari s prezirom omenjajo, češ da je to breznačajno, kar on počne. A Mažari imajo prav, kajti braniti samostalnost Hrvatske, a bti v banovem taboru, to je nemogoča stvar za značajnega moža. Ker je bilo potrebno, da se obrani ban radi poznate odredbe glede odškodovanja Srbom, so se oglasili celo predsednik hrvatskega sabora Gurgjević. Vse je rado vedno pričakovalo, kako se bode izjavil ta govornik o srbskem vprašanju, ker je on sam Srb. Toda jasnega odgovora tudi on ni

bitki, priseže zvestobo, da bo pomiloščen Kozina ga pa ponosno zavrne, češ: »Če sem krvnikov, naj me ta ima, ne — ti! Živ od tvoje roke in v tvoji roki, nikdar ne! V sponah kot tlačan hoditi, nikdar ne!«

In Kozino odvedo na morišče. Pred svojo smrtjo pa zakliče še svojemu morilcu: »Lomikar, čez leto in dan kličem te pred božji sod!«

Tretja slika tega dejanja se vrši leto kasneje v plesni dvorani Trganovskega gradu. Laminger pije in pleše ter se roga prorokovanju obešenega kmeta. Nakrat završi vihar, zagrmi in trešči, vsa vrata in okna se odpro, in pred Lamingerja stopi — Kozina. Laminger se zgrudi v naslonjač, Kozina pa mu zakliče:

»Rok je potekel, Lomikar! Kličem te pred božji stol!«

In Laminger pade mrtev na tla.

Ulogo Kozine poje g. Vlček, Kozinove matere gđc. M. Gliharec, Hančiga. Hanusova, Lamingerja g. Kral, Katarine gđc. Prochazkova, Pribka g. Aschenbrenner. Sodeluje pa poleg vsega opernega oboja in vseh štatistov tudi večina dramskega oboja.

dal. Zahteval je ravnopravnost Srbov v vsakem pogledu, a je toliko zaslepljen, da ne vidi, kako Srbi že zdavnej uživajo vse pravice, kakor Hrvati, pod tem zistemom celo več nego jih gre po njihovem številu. Kaj ni že to najboljši dokaz njihove ravnopravnosti, da je predsednik hrvatskega sabora Srb, in da se ni niti najradikalnejša hrvatska stranka na to potožila. Hrvati so le preveč popustljivi, zato so se Srbi tako prevzeli, da nočejo priznati Hrvatske kot svoje domovine. Gurgjević je sicer rekel, da se on prizna za ogrskega ali celo tudi za hrvatskega državljanca, toda Srb pa vendar le ostane in on zahteva, da bode srbski narod ravnopraven s hrvatskim, češ da se srbski narod na Hrvatskem ne da zatajiti. Po tej izjavi bi tedaj morala biti na Hrvatskem dva politična naroda, kar pa že po državni ustavi ne more biti. Razumi se pa, da Srbi podpirajo v vsem današnjo vlado, ker vidijo v njej neko nado, da jim bode izpolnila njih želje. Zato so tudi vsi glasovali za idemnitet, ki je bila sprejeta; proti je glasovala le opozicija.

Precej za tem je prišla na dnevni red postava o podaljšanju finančialne nagodbe za l. 1903. Opozicija se je uprla tudi tej postavi, ker po njej trpi Hrvatska veliko gmetno škodo, toda ves odpor ni nič pomagal. Govorili so dr. Breszyenszky, dr. Frank, dr. Vrbanić in dr. Banjavčić ter jasno dokazovali, kako Mažari samovoljno in krivično ravnajo ravno na finančialnem polju s Hrvatsko, ki od dne do dne propade, in zdaj se hočejo še celo jedno leto na isti način posluževati s to postavo proti gmetnim interesom Hrvatske. Ban ni govoril za to postavu, prepustil je obrambo poročevalcu dr. Egersdorferju, ki je (kot smo že omenili) pa s svojimi izjavami o položaju Hrvatske naproti Ogrske izval nezadovoljstvo celo med svojimi privrženci, ki so oprezneji od njega ter ne povedo vse kar naravnost, kar mislijo. Večina pa je vendar njegov izdajavski govor sprejela s živahnim odobravanjem, koje je iznenadilo morda celo bana, ki je na koncu razprave omenil, da ni dobro, da se pred sklepom finančialne nagodbe tako govori, saj so regnikolarne deputacije pozvane, da rešijo to vprašanje, a da nagodba menda ne bo zlo izpala za Hrvatsko, saj je sam Szell rekel, da se mora vse vrstiti, kakor to zahteva pravica in poštenje. Samo ko bi le to res bilo! Opozicija pa je bila hudo vznemirjena. Zato mu je dr. Frank dobro odgovoril, da je Bog dal Hrvatom drugi zakon, po katerem se bodo borili proti vsakej krivici tlačitelja hrvatskega naroda, a dr. Harambašić mu je po pravici oponesel, da je hujši izdajalec nego Judež Iskariot, ki je izdal Jezusa. On se s tem izdajstvom vsaj ni hvalil, kakor se hvali dr. Egersdorfer, nego se je obesil. Za mažarone je bila ta Harambašićeva beseda hud ali zaslužen udarec ter je po sarnici vse zašumelo, ko je galerija burno pozdravila dr. Harambašića. Na to je bila postava sprejeta tudi v specialnej razpravi. In tako ima ban tudi to postavu, pa je gotovo zadovoljen, ker jo je sprejel tudi že ogrski sabor.

V soboto se je sprejemala zakonska novela k postavi iz l. 1876. o konečnem odškodovanju nekih graščinskih zemljišč in pa predlog, da dobi staroverska cerkev na Hrvatskem naslov »srbsko-pravoslavna« mesto dosedanjega »grško-iztočna«, ako bodo višji faktori na to pristali. Poslanec dr. Harambašić se je uprl temu novemu naslovu, češ da bode naslov »srbska« še bolj razvnel današnji prepri na Hrvatskem; če že nočejo rabiti »grško-iztočna« cerkev, naj rabijo naslov »pravoslavna«, kar bi popolnoma odgovarjalo hrvatskim ednosajem.

Sklep sabskega zasedanja bode danes, a sabor se snide zopet v aprilu, ako bode do takrat finančialna nagodba med Ogrsko in Hrvatsko gotova, kar pa ni verjetno, če tudi mažaronski krogi to zatrjujejo.

Nagodbena pogajanja se obnove.

Včeraj se je pod cesarjevim predsedstvom vršil posvet obeh ministerskih predsednikov Körberja in Szella. Kakor poroča »Die Zeit«, je bil govor edino le o nagodbenem vprašanju. Sklenilo se je mej drugim, da se v parlamentarnih božičnih počitnicah nadaljujejo in, če le možno, završe nagodbena pogajanja. V vladnih krogih so popolno uverjeni, da pride v tem slučaju do konečnega sporazumja mej obema vladama. — »N. Fr. Presse« ve poročati, da se v političnih krogih pričakuje rešitve tega vprašanja v najkrajšem času. Poleg malih neresnih diferenc je baje sedaj najvažnejše vprašanje, kaj naj se zgodi, če obstrukcija prepreči parlamentarno rešitev nagodbe. Po tem viru se je sklenilo, da se v tem slučaju carinski tarif uveljavi s paragrafom 14., obenem bota pa vladi izkušali vkljub obstrukciji za daljšo dobo let skleniti oziroma podaljšati trgovinske pogodbe z zunanjimi državami. V tem slučaju se bo seveda po-

stopalo po metodi, ki jo je svojedobno predlagal Szell.

Novi člani gosposke zbornice.

Kakor javlja dunajski uradni list, je 27 oseb imenovanih člani gosposke zbornice in sicer: baron Baumgartner, conte Parelli di Vrana, odvetnik dr. Cerny, grof Clam-Martinitz, baron Dipauli, veleindustrijec Dreher, grof Dubsky, veleposestnik Vladislav pl. Fedorovicz, profesor dr. Gintl, veleindustrijec Ginzka y, grof Hardegg, dvorni svetnik Jeiteles, vitez Krainsky, pisatelj J. Lozinski, veleposestnik vit Michaelowski, profesor Nothnagel, profesor dr. Ott, industrijec dr. Penz, baron Pleppart, budejejeviski škof dr. Riha, predsednik senata pri najvišjem sodnem dvoru pl. Ruber, pisatelj Saar, veleindustrijec pl. Schoeller, admiral Spaun, baron Wenzl, vitez Mnizek princ Thurn in Taxis. — Od teh članov jih pripada trinajst desnici, sedem srednji, sedem pa liberalni ustavoverni stranki.

Vzroki dohoda grofa Lambsdorffa na Dunaj.

Včeraj smo javili, da ruski zunanji minister grof Lambsdorff v kratkem odpotuje na Dunaj. Za vzrok se oficijelno navaja to, da se doslej kot vodja ruskega zunanjega urada še ni predstavil našemu cesarju kot vladarju prijateljske in zvezne države. Deloma je to res razlog potovanju ruskega zunanjega ministra, toda po poročilu »Wt. Allg. Ztg.« ima potovanje še drugi, političsko važen pomen. Imenovani list namreč poroča: Grof Lambsdorff bo z ozirom na kritične političke in gospodarske razmere, posebno z ozirom na uveljavljanje novega carinskega tarifa, stopil v dotiko z grofom Goluhovskim. Pri tej priliki pa ni izključeno, da se poleg političkega doseže tudi gospodarsko zblizanje mej našo monarhijo in Rusijo in s tem prekrizajo veliki računi Nemčije.

Dogodki v Venezueli.

V Venezueli je počil prvi top. Poročila iz Caracasa namreč javljajo, da so nasprotniki že izvršili prvi napad na Puerto Cabello. Posebne škode neki to bombardiranje ni napravilo, ker se o njej nič ne poroča. Takoj po tem dogodku se je zbrala pred stanovanjem predsednika Castro 10.000 mož broječa množica ter zahtevala, naj Venezuela odločneje nastopi. Castro je pa odgovoril: »Mi se ne bojujemo proti mirnim prebivalcem Venezuele, tudi ne proti nemškim in angleškim, marveč le proti onim, ki so prišli oboroženi proti nam.« Konečno je predsednik obljubil, da bo na vsej črti storil svojo dolžnost.

O najnovejših dogodkih so došla včeraj naslednja poročila: Nemški odposlanec v Caracasu je dne 10. t. m. brzojavil svoji vladi, da je dobil odgovor venezuelske vlade na ultimatum, predložen dne 7. t. m., v katerem odgovoru se odklanjajo vse zahteve Nemčije. Iz Berolina poročajo, da tudi Italija porabi sedanji položaj, da od venezuelske vlade zahteva poplačilo nekaterih odškodnin, katere imajo dobiti laški podaniki. Blizu mesta La Guayra, ki je blokirano po nemških in angleških vojnih ladijah, nahaja se 3200 mož venezuelske vojske. Venezuelske oblasti so zaplenile angleški parnik »Tocaze« v Puerto Cabello, a so ga predvčerajšnjim zopet izpustile. Ker pa niso hotele dati Angležem zahtevanega zadoščenja, sta angleški vojni ladiji »Charybdis« in »Vine« bombardirali utrdbo in carinarsko poslopje v Puerto Cabello. Iz utrdb se nekaj časa odgovarjali s streljanjem, a so kmalu ponekali. Mesto ni bilo po bombardiranju nič poškodovano. Predsednik Zjedinjenih držav Roosevelt in državni tajnik Hay sta imela konferenco, pri kateri je bilo sklenjeno, da se Zjedinjene države ne bodo resno umešavale v konflikt z Venezuelo. Kakor druge, tako je Venezuela odklonila tudi zahteve italijanske vlade. — Italija je namreč zahtevala 63.000 dolarjev odškodnine, katere je baje Venezuela že dolgo časa dolžna laškim podanikom.

Konečno se še javlja, da se mora predsednik Castro boriti tudi z notranjim sovražnikom. Od gotove strani se namreč zahteva, da odstopi predsednik in prevzame vlado podpredsednik Ayala, ki naj takoj

skliče kongres v svrhu izvolitve novega predsednika ter prične pogajanja z Nemčijo in Anglijo.

Iz brzojavk.

III. nižjeavstrijski katoliški shod se vrši po Veliki noči. Na tančni termin se še določi. — Parlamentarne konference. Ministerski predsednik Körber je imel včeraj daljša posvetovanja z voditelji parlamentarnih strank o sredstvih, ki bi dovedla do parlamentarne rešitve budgetnega provizorija. Kakor se duje, Mladočehi nikakor nočejo odnehati. Körber je tudi konferiral z grofom Osvaldom Thunom, voditeljem ustavovernega veleposestva. — Ogrski državni zbor je rešil hrvatski finančni provizorij v tretjem branju. Vojna predloga pride v razpravo dne 8. januarja, sladorna predloga ne pride leta v razpravo. — Dr. Rezek zopet odstopa. V parlamentarnih krogih zopet kroži vest o demisiji ministra za Češko. Pravijo, da odstopi takoj po odgoditvi državnozbornskega zasedanja ali pa po zaključku bližnjega zasedanja češkega dežel. zbora. — Postopanje proti »Vorwärtsu« ustavljeno. Državno pravdoišstvo je ustavilo nadaljnjo preiskavo proti socialno demokratičnemu listu »Vorwärts« radi Kruppove sfere. Pravijo, da se je zgodilo to na željo Kruppove rodbine. Ali so se zbal odkritij? — O novem napadu na belgijskega kralja se zopet govori. Pravijo, da je nekdo ustrelil nanj izza grmovja. Vlada označuje napad za raco. — Bombardiranje na Puerto Cabello. Bombardiranje je trajalo 45 minut. Porušena je utrdba Salano in grad Libertador. Ob 5. uri dne 14. t. m. je Castro brzojavno zapovedal oblastvom, naj dajo sovražniku vsako zahtevano zadoščenje. Valed tega se je boj ustavil.

Glas iz Česke.

Praga, 28. nov. 1902.

Nekaj misli k osodi Svatovavclavske založne v Pragi.

Urednikom štajerskih listov bode še v spominu slučaj iz nedavno minulega časa! Ko je nekdo tam oplenil neko nemško posojilnico in ko je potem sodnija vzela zadevo v roke, prišel je strog ukaz iz državnega pravništva na vse liste daleč na okrog, da je odlej naprej do časa po obravnavi prepovedano, sploh o celi zadevi kaj pisati. Tu v Pragi niso tako »natančni«. Sedaj že menda sedmi teden se razpravlja vsaka najmanjša zadeva svatovavclavske po predalih listov in preiskovalni sodnik še liste k temu menda spodbuja, ker daje časnikašem utemena pojasnila in o zadevi listom celo dopisuje. Tako pa tudi obravnava za tistega, ki je zadevi pazno sledil, ne bo prinesla mnogo kaj novega, a tem zanimivša bode menda z dušeslovnege stališča. Z dejansko življenje pa si tisti, kateri hoče, zajema že sedaj svoj nauk!

Vprašajmo se: Kako je za mogoče tako daleč priti, do goljufige 8 milijonov kron? Zato, ker je bila ena in ista oseba tako dolgo na čelu istega zavoda! Ni prišla k zavodu koj v začetku s slabim namenom, a podlegla je skušnjavam časa! In ko je bil storjen prvi korak, skušal je »zlodej« nedostatek kakor dolgo le mogče zakrivati, zategadelj je stitarsko surovostjo potlačila vsak poskus premembe v predsedništvu, zategadelj se je na 100.000 flagiralo neresničnih vlog in neresničnih dolgov, vse le iz tega vzroka, stvar zavleči na dolgo dobo!

I. Naj si tedaj vzamejo denarni zavodi za geslo, v predsedništvu menjevati. To načelo spoznali so za pravo že stari Rimljani. Redno ni smela ena in ista oseba nikdar več kakor eno leto biti konzul, in tudi ustanovniki samostanskih redov so v svojih pravihli zvečinoma določili, da se predstojnik voli le za tri leta, ter v sledeči triletni dobi ne sme nikakor biti zopet izvoljen. — Ko je pred leti postala v neki občini nujna potreba vredi z županskega stola dolgoletnega kvarljivca občine — ki je iz prva bil dober slovensko-katoliški mož!! — tedaj so si dali možje častno besedo, da nobeden ne bode več kakor 3 leta hotel županiti. Tako je čez 10 let imel v občinskem zastopu mladi župan še 3 bivše župane ob strani, ki so v odboru ostali, in občinske razmere so sijajno uspevale. In ko smo v isti občini še ustanovili malo posojilnico, menjavali smo redno v načelništvu in prav veselo je bilo gledati, ko je tretji načelnik polagal račune, kako vestno sta je pregledovala izvoljena revizorja, bivša predsednika. In ravno pri denarnih zavodih še ima to načelo, menjavati v predsedništvu, to korist, da se doma izuri praktično z adostistronkovnjakov,

ki imajo pregled v domačem zavodu in ki zamorejo tedaj bolj varno revidirati zavod, dasirav. so morda kmetje, kakor »Zvez.« reviz., ki pride po letih le enkrat. — Naj se toraj ne šteje nikdo za nenadomestljivega! In zadružniki naj tudi za časa občnih zborov opustijo vsako lizunstvo v obliki doletenim predstojnikom denarnih zavodov in naj se pogumno poprimejo staro rimakega načela! Naj se skrbi za naraščaj, naj se v odbor vsake leto izvoli tudi nekaj mladih čilih moči, naj pa predniki ostanejo kot skušeni svetovalci ob strani mladega naraščaja, in marsikak nedostatek bode s tem zabranjen. Da se razumemo! Ne mislim namreč tu samo na mogoče goljufije, marveč še skoraj bolj na druge nedostateke, ki čisto izvirajo iz dolgotrajnega predsedovanja v denarnih zavodih. Po letih namreč izgine prvotna čilost in se izpuhti prvotno navdušenje in z njim delavnost; zavoda samega se pa oprime — »Marasmus senilis«. Pa še huje je, če se predsedniku za rokave obesijo znanci in žlahta, temu to, onemu ono, samo za enkrat, s časom za vselej! Tako se vseli v zavod pošast, »olique« imenovana, vseli se smrdljiva bolezen, hujša ko rak, ki jo je treba izrezati, izžgati prej ko slej!

II. Še drugi nauk hočem tu sem postaviti. Naj se ne dajajo obrtnim podjetjem, denarnim zavodom in vaškim političnim društvom imena svetnikov, niti ne imena splošno narodna in ne strogo verska, sicer za gotovo pride s časom vsaka krivda na svetnike, na vero, na narodnost! Zločni in nerazodni ljudje namreč ne vedo ali nočejo videti v tem nobenega razločka. Res v začetku je le po ime nekaka reklama, a žalostno je, če se dotično podjetje ne upa doseči javnega zaupanja po lastni moči! Tako beremo pogosto v českih listih, kako sta si tu ali tam v lasch »Dalibor« in »Sv. Sita« »Ljubuški« mladi po »Jeronimu«, »Jeronim« pobija »Jana Nepomuckega«, »Komensky« se krega s »Prokopom« in »Koruna svatovavalske« tišči k zemlji »Sv. Vojteha«. Da, v »Sv. Vavolu« samein se kaže tiho ali hudo nasprotje, ker prispevke k česki družbi šolski imenujejo »Dar svatovavalske« a i »Za ložna Svatovavalske« prosi za davek k sanci. Taka društvena imena tedaj, če že drugega niso, so vendar nerazumljiva in le motijo v javnosti tako potrebno jasnost p. j. mov in razorov! Obrtnim podjetjem, denarnim zavodom itd., naj se toraj dajajo moderna imena, ki vsakomur že z daleč naznanjajo namen podjetja, njega lastnika, cilje in vspehe, a zaupanje javnosti naj se dosega po vztrajnosti in poštenosti! Imena verska in svetniška pa se naj rabijo za cerkvena verska društva. Seveda je prav, če se postavijo tudi obrtna podjetja pod varstvo svetnikov, a to je notranja stvar, ki se naj ne naglašja v javni firmi, v imenu, katero se določi lahko pred sodiščem in ki je postavljena tudi vsem zgodam in nezgodam dotičnega zavoda. To je moja misel — saldo meliori!

Zanimivosti z občnega zbora okrajnih bolniških blagajn v Trstu.

V dvorani delavske zavarovalnice, via Mercato vecchio v Trstu, vršil se je pretečeno nedeljo dne 14. t. mes. trinajsti redni občni zbor zaveze okrajnih bolniških blagajn v Trstu.

Obligatne točke dnevnega reda so se odobrile. Prispevka v zaveziu zaklad prihodnje leto ne bo treba plačati, ker je po § 8 zavezinih pravil rezervni zaklad doseglj postavno določeno visočino.

Pri tretji točki: splošni predlogi, vprašanja in poročila je bilo, kakor po navadi, precej živahno. Od okrajne bolniške blagajne Split došla je zavezinemu vodstvu pismena interpelacija, kaj je s predlogom, katerega je lanske zavezini občni zbor sprejel, naj se namreč pošlje vladi in državnemu zboru resolucijo, da bi se sklenil zakon o zavarovanju za starost in onemoglost. Predsedstvo je že v svojem poročilu navajalo, da se je resolucija na omenjeno mesto odposlala, vendar dosedaj vodstvo še ni prejelo nikakega odgovora. Ravno od iste bolniške blagajne došla je neka interna stvar, katere se je v prilogi ondote boln. blagajne rešila.

Delegat gospod Oblak iz Novega mesta je zahteval, naj zavarovalnica proti nezgodam vselej, kadar bolniškim blagajnam kako stvar zavrne, konečno naglašja, kam in v katerem času se bolniška blagajna lahko pritoži.

Vodstvo obljubi, da se bo to v prihodnje storilo. Povdarjati moramo, da zavezino vodstvo, katero je ob enem vodstvo delavske zava-

rovalnice proti nezgodam v Trstu, vsako leto na zavezinem občnem zboru vse — obljubi. S tem so gospodje delegati navadno potolaženi. Koliko pa se drži vodstvo danih obljub, to pa razne belaiške blagajne najbolje vedo.

Litijsko zagorska okrajna bolniška blagajna poslala je samostalni predlog, naj se zavarovanje v slučaju bolezni razširi. Utemeljeval je ta predlog delegat iz Zagorja, socialni demokrat gosp. Cobal. Mož je seveda udaril na socialno demokratsko struno, metal vse v en koš, industrijske, obrtne in kmečke delavce, zlasti navajal postopanje nekaterih delodajalcev napram bolniškim blagajni, katere se je preselila iz Litijske v Zagorje. Povedal je pa tudi par krepkih zavezinih vodstvu. Govoril je o okrajnem glavarstvu v Litiji ter nazval delodajalce — izkoriščevalce.

Delegat Iv. Kregar je rekel, da je predlog o razširjenju zavarovanja v slučaju bolezni hvale vreden, vendar se mu zdi, da gospod Cobal ni za utemeljevanje izvolil prave snovi. Navajal je gospod Cobal samo krajevne stvari, katere vsaka bolniška blagajna na podlagi sedanjih pravil lahko odpravi in doseže, kar je njej v korist. Moj industrijski, obrtni in kmečki delavci se mora vendar delati razloček, ne pa metati vse skupaj v en koš. Na kmetih je še družinsko življenje, hlapec, pastir itd. smatrajo se kot člani družine. Stanje kmečkega delavca se zdatno razločuje od industrijskega, obrtnega ali celo premogokopnih delavcev.

Konečno se sklene resolucija, s katero se pozivlja zavezino vodstvo, da odpošlje na osrednjo vlado in državni zbor peticijo in za utemeljevanje potrebnih material, v kateri zahteva zavezini občni zbor razširjenja zavarovanja proti bolezni. Sklenilo se je tudi, da se zavezino vodstvo pismeno obrne do deželnih zborov, to je do istih deželnih zborov, kateri so v okrožju delavske zavarovalnice proti nezgodam v Trstu, — da tudi ti svoje uradnike in sploh uslužbence zavarujejo v slučaju bolezni.

Nato se je prebrala prošnja okrajne bolniške blagajne v Pulju, naj se posojilo, katero ima ta blagajna od zaveze in ga obrestuje po 4 od sto, prepusti omenjeni blagajni brezobrestno. Nasim čitateljem bo gotovo še v spominu, koliko razburjenja je napravilo mej Sloveni lansko leto, ko se je na predlog slovenskega delegata g. Kokalja iz Kranja dalo slabo upravljeni laški bol. blagajni v Tržiču (Monfalcone) brezobrestno posojilo. Samo ob sebi umevno je bilo, da se je tudi delegat puljske bolniške blagajne takoj takrat vzdignil in zahteval, ako se ona blagajna dobi brezobrestno posojilo, zakaj bi ga druga ne. Predsednik je delegata potolažil, češ počakajte prihodnjega leta. In res letos je — kakor že omenjeno — puljske bolniške blagajna uročila prošnjo, naj ji zavezini občni zbor dovoli, da ji ne bo treba plačati od kapitala obresti. Že lansko leto smo navajali, da se s tem ostalim posebno slovenskim blagajnam, katere so vse aktivne, neposredno škoduje. So pa še drugi razlogi, kateri govore, da se je treba ustaviti takim brezobrestnim posojilom. Znane so nam razmere tržaškega vodstva zavarovalnice proti nezgodam napram našim slovenskim delavcem, znane so nam razmere v raznih laških bolniških blagajnah, kako malomarno se gospodari itd. To vemo vsi, a čudili smo se, ko je letos zopet vstal isti kranjski delegat gospod Kokalj in predlagal, naj se ugodi zahtevi puljske lahonske bolniške blagajne in se da brezobrestno posojilo.

Tudi delegat g. Cobal potegnil se je za puljsko bol. blagajno. Zahteval je pač pojasnila in vprašal delegata iz Pulja, kako visoki so upravni troški. Ta mu je odgovoril, da znašajo upravni troški za preteklo leto okrog 8000 kron. Delegat je sam uradnik, v zadnjem času ima šele nekega pomočnika. Kontrolo bolnikov opravlja gosp. delegat tudi sam, katerega je pa posebej računana med zdravniškimi troški. G. Kokalju zadostuje par števil, njegova gospoda so zadovoljna. Kako je pa v istini s številkami, pa tudi dobro vemo!

Pred par leti je zavezino vodstvo premenilo zavezina pravila v korist laških bol. blagajn, namreč tako, da imajo laške okrajne bolniške blagajne na zvezinem občnem zboru, ako vsi njihovi delegati pridejo, vedno večino. Vseh laških delegatov je okrog 36, slovenskih pa 26. Zadnji dve leti se delegati laških blagajn ne udeležujejo ali vsaj v prav majhnem številu zavezinega občnega zbora.

Tako je tudi v nedeljo bilo laških delegatov 10, a slovenskih 21. Zakaj naj pač laške blagajne vendar pošiljajo svoje delegate, saj nekateri Slovenci njihov posel — izvrstno opravijo.

Oglasil se je proti g. Kokalju delegat g. Kregar ter poudarjal, da je zadnji čas, da se preneha z brezobrestnimi posojili.

Ako se bode naprej dajalo brezobrestno posojilo, bati se je, da nastane v raznih blagajnah v upravi malomarnost. Kajti gotovo je, da je vodstvo vsake blagajne bolj marljivo, ako nima od zaveze nič pričakovati. Vse drugače bi bilo v slučaju kake epidemije. Takrat, pravi govornik, sem za to, da se bolniškim blagajnam zdatno pomore. Predlagal je, naj se bolniški blagajni v Pulju, dolžujoči kapital pusti pod dosedanjimi pogoji, ne sme se ji odpustiti obresti. Nato se je glasovalo. Predlog g. Kokalja, katerega je podpiral g. Cobal, bil je sprejet.

Za predlog glasovali so vsi laški in sledeči slovenski delegati: Kranjski, vrhniški, logaški, kočevski, železniški, škofje loški, litijsko-zagorski in kar se nam je posebno čudno zdelo — tudi oba gospoda delegata iz Volavske bila sta zato, da se lahonski okraj. bol. blagajni v Pulju da brezobrestno posojilo!

Prebrala se je prošnja od bol. blagajne — tudi dobro znana blagajna — Piran. Ta blagajna pa je zahtevala, naj zaveza še ostale obresti odpusti oziroma zbriše.

Nadalje pride v razpravo prošnja bol. blagajne v Rovinju, naj si ji rok za vračevanja obresti in kapitala podaljša. Predsednik je sam naglašal, da od te blagajne ni dobiti niti obresti, še manj pa kapitala.

Od obeh teh dveh blagajn ni bilo navzočega nobenega delegata — ako ravno imajo tako blizo v Trstu, da bi bil kakor je zahteval gosp. Kokalj — pojasnil razmere dotičnih blagajn. To je bilo vendar še gosp. Kokalju nekoliko preveč in je predlagal, da se prošnja bol. blagajne Piran zavrne samo radi tega, ker ni navzočega delegata, da bi pojasnil razmere v isti bolniški blagajni. Rovinju pa se podaljša rok za eno leto. Predsednik je dostavil: »Na prihodnjem občnem zboru pa bomo zopet sklepali.«

Nato je želel gosp. Kokalj pojasniti od predsednika, zakaj je v računskem zaključku postavka 180 kron za dela sestavo statistike za ljubljansko okrajno bolniško blagajno, nadalje je bil g. Kokalj mnenja, ako želi kaka bolniška blagajna, da ji zaveza napravi statistiko, naj ista plača sama posebej stroške.

G. predsednik je pojasnil, da se je uredba — da izdeluje zaveza statistiko — upeljala radi tega, da ni napak v statistiki. Dosedaj se te uredbe poslužujeta samo dve blagajni. G. Kregar pa je naglašal, da je prav, ako je taka uredba, da napravljajo zaveza bolniškim blagajnam statistiko. Gotovo je taka statistika natančnejša, ki jo napravi zaveza, — ker ima zveza veliko uradnikov in so isti vajeni. Ako se dosedaj poslužujeta samo dve bol. blagajni te naprave, mogoče je, da se kmalo še druge poslužijo te uredbe in imajo pristo pot do zaveze. Konečno predlaga, naj stvar ostane pri starem, to je: da bo zaveza še naprej izdelovala statistiko za bol. blagajne. Kokalj je v predlog dobil večino. Videli smo zopet stare znance, Lahe in zgoraj navedene delegate razum vrhniškega, ker se vrhniška blagajna tudi poslužuje te udobnosti.

Da so si gospodje, kateri sede v predsedstvu zaveze, meli roke, se razume. Čudno se nam pa zdi postopanje že prej omenjenih delegatov, posebno g. Kokalja. Ti gospodje predlagajo in glasujejo, naj se da laškimi bolniškimi blagajnam, ki so le vsled slabega gospodarstva pasivne, brezobrestno posojilo, nasprotujejo pa takoj, ako dobi kaka slovenska blagajna od zaveze malo drobtinico. Ali ni ljubljanska bol. blagajna že lepe novce plačala v zavezini sklad? Ali ni ta uredba, katero je zavezino predsedstvo samo priporočalo, da je potrebna, bila edina udobnost napram bolniškim blagajnam od strani zaveze! Dejstvo je, da je gotova gospoda laškimi blagajnam dala, slovenski pa vzela! Vsako leto pride za kake razočaranje. Prihodnje leto se bode ponavljalo tako, ako bodo v Trst odposlani izredni ljudje, saj se bo zbor zopet razgovarjal o obrestih in dolgu dobro znane laške bol. blagajne v Piranu in Rovinju.

Mogoče je, da pridejo prihodnje leto še druge laške bol. blagajne na vrsto, saj kakor vidimo, se od leta do leta množe prošnje za brezobrestno posojilo ali odpis.

Primeri na je bila opazka kamniškega delegata, ki je dejal: Če bo šlo tako naprej, potem tudi laške blagajne kmalo niti kapitala ne bodo vrnile. Seveda zavezini rezervni sklad ne bode imel postavno določeno visočino in treba bo zopet prispevati posebno Slovincem.

Dnevne novice.

V Ljubljani 16. decembra.

Cerkvene razmere v Trstu. Tržaške razmere zanimajo v novejšem času mogoče več nego potrebno časopise in a popolno pravico je začel »Slovenec« razpravljati vso diskusijo na podlagi dejstev in zdi se, da je zadel pravo. Vkljub temu je prišla vnovič od nepoklicane strani nova agitacija na dan, katere more imeti le ta namen, da zaveže dobro slovensko ljudstvo in če možno tudi slovensko duhovščino na odpor proti svojemu škofu. Obžalovanja vredno je, da se je dala »Naša Sloga« zavesti, da priobči tako nepreviden članek proti tržaškemu škofu, kakoršnega beremo v »Edinosti« od 12. decembra. Gospodje, ki pišejo tako, ne zapazijo, da izpodkopavajo sami sebi tla, če se vznemirjajo že zavoljo tega, ker se bojijo, da ima škof namen priobčiti odredbe svete stolice glede uporabe staroslovenskega jezika. Pri tem trdijo, da se gre tukaj za »poznano naredbo kongregacije obredov v Rimu o popolnem uničenju staroslovenskega jezika v naših cerkvah«. Kaka doslednost je to, če se boje odredb tiste svete stolice, na katero se tako radi sklicujejo? Če je njihova udanost do svetega očeta odkritsrdna, tedaj je njihov strah neopravičen. Pa sploh, kje govori dekret o popolnem uničenju staroslovenskega jezika? Nova dejstva pa nam kažejo, kako hudi časi se nam bližajo. Po daljših razpravah škofijskega ordinarijata je namreč vsled nove vloge sedanjega tržaškega škofa zagotovljeno, da se povzdigneta Klanec in Podgorje v župniji in isto je pričakovati v kratkem z Borštom. S tem je izpopolnjena dolgoletna želja tamonjega slovenskega ljudstva, katero se ni dalo zbegati in vidi sedaj plačilo za svoje zaupanje do cerkvene oblasti.

Riomanje in »Narod«. »Obrambno društvo« nam poroča: »Slov. Narod« je priobčil celo kopo neresničnih trditvev o gg. duhovnikih v Dolini pri Trstu. Dobil je uradni popravek od tamonjega vč. župnega urada. Zanašajoč se na imuniteto svojega odgovornega urednika je ta popolnoma pravilno sestavljeni popravek zavrgel. Toliko, da se spozna verodostojnost in resnicoljubnost liberalnih poročil?

Mašnikovo posvečevanje. Premisljeni g. knezškof dr. Anton Bonaventura Jeglič je podelil včeraj subdiakonatu fr. Blažu Farčniku iz reda manjših bratov sv. Frančiška. Sredo in soboto mu podeli še diakonat in prezbitrat.

Osebnosti. Baron Hein s soprogo je danes odpotoval na Dunaj. — Nadučiteljica g. K. Jalaš v Mariboru je odlikovana s srebrnim zaslužnim križem s krono. — V Zavrču je umrl učitelj g. Franc Pisternik. — Nadučiteljem pri Sv. Kunigundi na Štajarskem je imenovan g. Jožef Močnik, učitelj istotam, za učitelja na ljudsko šolo v Trbovlje je imenovana provizorična učiteljica gđ. Helena Franke. — Umirovljen je nadučitelj g. Anton Lajnsič v Št. Martinu v Rožnem dolu. — Gg. Jožef Pekovec, upokojeni duhovnik v Zalogu pri Cerkljah, je nevarno obolel ter se priporoča svojim sobratom v molitev!

Deželni odbor štajerski in Slovinci. Ta deželni odbor je izvršil sedaj 9 uradniških imenovanj in med temi ni — nobenega Slovence. Tako delajo brezobzirni Nemci. Ako je v tem oziru pravilno gledati tako postopanje od strani, namestu, da bi se Nemcem pokazalo zobe, je drugo vprašanje.

Pokroviteljstvo nad koroško deželno razstavo živine, ki se vrši l. 1903 v Celovcu, je prevzel prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand.

Jasni sel Splitko »Jedinstvo« je glede našega domačega boja navadno stalo ob »Narodovi« strani, sedaj pa piše: »Slovenski Narod« dovoljuje nam malo poruke. Njegovo držanje ne moče se odobriti, jer je on u liberalizmu otišao tako daleko, da mu se sav liberalizam sastoji u draženju proti našoj vjeri, a time škodi narodnoj stvari, i dok mu je takav pravac molili bi ga bar, da se

nikad ne ističe za glagolico, da je i ne spominje, jer protivnici glagolice mogu se pozvati baš na njegovo, dopustiće nam izraz, žalosno pisanje, tim više ako je istina, da u tom listu pišu oni, koji mrze našu vjeru, jer niju su katolici. I povodom afera u Rimanju i u Rojanu „Slovenski Narod“ jari Slovence, da se odriču svoje vjere, i sve mu je dobro, da prelaze u pravoslavne, u protestante, u ateiste, samo da ne budu katolici. To je pisanje škandalozno, te ga osuđujemo.

Korolko časopisje. Poroča se nam: V nemško-radikalnem taberu je grozen stok in jok, da je tiskovno društvo sv. Jožefa v Celovcu nakupilo Muhr-ovo tiskarno v Beljaku z listom »Kärntner Nachrichten«. Berčingerjev radikalni list radi tega strupeno napada škofa in dr. Steinwendera, čegar glasilo je bil omenjeni list, in priporoča svoje liste. Konec besedičenju je: »Proč od Rima«. — Tiskarna in »čisti« evangelij, to se vse-kako ujema! — »Kärntner Wochenblatt« v Celovcu, ki je doslej izhajal vsak ponedeljek, bo od novega leta naprej izhajal dvakrat na teden. Izdaja ga luteranec Berčinger, glasilo je koroških učiteljev, pisan je v nemško-radikalni smeri, struja Wolf.

Iz Celovca. Celovski mestni zbor je dovolil učiteljskemu osebju na tukajšnjih ljudskih šolah novo stanarino, in sicer nadučiteljem po 700 K, nadučiteljicam po 500 K, oženjenim učiteljem po 500 K, neženjenim učiteljem in učiteljicam po 360 K. — Tukajšnja višja dekliška šola se opusti (ne bo je škoda!), ker vlada ustanovi žensko učiteljsko šolo. S tem pa mnogi niso zadovoljni in v mestnem zboru se je nasvetovalo, da se naj ustanovi nov ženski licej. S tem bo težko kaj! — V Celovcu se boje, da zmanjka letošnje hudo zimo vode. Župan je zato prebivalce pozval, da naj štedijo z vodo.

Smrtna kosa. V soboto 13. decembra preminul je najstarejši član in zadnji še živeči ustanovnik ptujske čitalnice gospod Avgust Mašl v redki starosti 85 let. Starček bil je še do letošnje spomladi precej trden, ter rad pohajal v čitalnico, kjer je bil radi svojih dovtipov jako priljubljen družabnik. Bodi mu zemljica lahka!

Imenovan je višjim poštanim oficijalom v Trstu g. Stanislav Kejžar.

Lutrovstvo na Koroškem. Poroča se nam: V Beljaku so ustanovili samostojno lutrovsko cerkveno obdino. Za vikarija bodo stalno namestili Jan. Heinzelman a, ki je že doslej pridno agitiral za »Proč od Rima« in s tem dokazal sposobnost za tako mesto. Da je privravec iz »rajha«, ga priporoča v naši ljubi Avstriji še bolj. Na predlog inž. Jakobija so sklenili, da se bodo v novi občini strogo izogibali — grehov, ne, marveč tujk in se posluževali le »čiste nemščine v besedi in pisavi«. Za »čist« evangelij seveda »čista« nemščina!

Notarsko pisarno otvori v Senožečah g. Vekoslav Krajnc.

Petindvajsetletnica slavne bitke pri Jajcah v Bosni obhaja prihodnje leto kranjski pešpolk št. 17 v Celovcu. Bitka je bila dne 7. avgusta 1878. Aktivno služi od tistega časa pri polku samo še major Faninger. Polk je bil osnovan l. 1874, preosnovan pa l. 1881.

„Südmarok.“ To društvo, katerega delovanje je naperjeno zoper Slovence zlasti ob naših mejah, šteje sedaj 212 podružnic, in sicer: Koroško 33, Kranjsko 5 (!), Primorsko 4, Nižavstrijsko 41, Zgornjavstrijsko 10, Solnograško 11, Štajersko 90, Tirolsko 17, Predaljsko 1. Z vsa silo je nasprotnik na delu zoper naš narod — a mi??

„Grachi de seditone querentes.“ Iz Celovca: Pritožujejo se! Cenjeni gg. učitelji namreč! Pri zadnjem shodu učiteljskega društva za Spodnje zileko in kanalsko dolino je poročal nadučitelj Fr. Kristof iz Št. Jurja o zadnjih volitvah za dež. zbor, učitelj Stissen iz Kratke je predlagal resolucijo, v kateri soglasno zavračajo »sramotna sumničenja in obrekovanja klerikalne stranke zoper koroške učitelje.« No, no, komu ne pride na misel tista bajka o volku in jagnjetu! Otrokom že je znano, kako frčajo učitelji ob vsakih volitvah okrog volilcev, da bi jih pridobili za nemčurško stvar; po liberalnih listih obirajo baš oni najbolj

tiste, ki ne gredo z njimi; na svojih shodih uganjajo malo-ne samo nemško radikalno politiko, potem se pa pritožujejo nad »zlobo« klerikalcev! S takimi resolucijami črnega bika ne bodo oprali!

Senzacionalna aretacija liberalnega agitatorja. Iz Kranja se nam piše: V nedeljo 14. t. m. ponoči okoli 11. ure so aretirali orožniki enega najstrastnejših liberalnih agitatorjev, desno roko Cirila Pirca Jakobca Killer, trgovca in virilista občinskega odbora, ker je strašno pretepel svojo lastno soprogo in jo hudo poškodoval. Po glavi je žena vsa razmesarjena in bo najbrže oslepela. Radi enakega dejanja je že bil obsojen. Pripeljali so vklejenega v ječo. — Kaj poreče šefredakter »Gorenjca«, ki je z debelimi črkami naznanil Podjedovo aretacijo. Gotovo bo tudi o tej aferi istotako »objektivno« poročal.

Električno razsvetljavo je dobilo dne 6. t. m. mesto Velikovec. Uravnala jo je znana tvrdka Siemens in Halske.

Razpisana je nadučiteljska služba v Starem trgu pri Ložu.

Podgane so povzročile požar v hiši Andreja Peršina v Toplicah. V hiši je prodajalnica trgovca Andreja Finksa, v katero so prišle mej zalogo užigalice podgane, ob katerih so se užigalice vnele in je nastal ogenj.

Divji lovi napadalci. Divja lovca, ki sta napadla Bornovega lovca g. Jakoba Ahačiča na Dolgi njivi, je orožništvo prijelo. Napadalca sta F. Küllech, posestnik na Koroškem, in njegov hlapec Pankracij Mack. Trejega divjega lovca, ki je bil tudi udeležen pri napadu, še niso dobili.

Nov lep oder za gledališke predstave tudi v večjih društvih, prodá katol. društvo rokodelskih pomočnikov v Škofji Loki. Dobi se krasen zastor, lepe kulise, oprava za trojno spremembo, šestero različnih ozadij itd. Več se izve pri načelniku rokodelskega društva v Škofji Loki.

Samomor vojaka. Iz Celovca, dne 15. dec. Včeraj zjutraj se je v tukajšnji topničarski vojašnici s samokresom ustrelil ognjnar Ettl. Bil je takoj mrtev. Uzrok samomoru so bile denarne zadrege.

Delovanje delavske zavarovalnice za slučaj nezgod za Trst, Primorsko, Kranjsko in Dalmacijo v Trstu l. 1901. Zavarovalna je končala z letnim primanjkljajem 184.134 kron; kot vzrok nedostatka se navajajo veliki izdatki, ki se morajo izplačevati poškodovancem. Prav za prav zavod ni pasiven, le toliko nima dohodkov, da bi se mogla pokriti ona glavica, ki se mora pokriti pri vsaki nezgodi, ki povzroči trajno rento poškodovancu. Vsa pasiva zavoda znašajo 467.383 kron, to je 12,8 % rezervnih zalogov, ki znašajo 3.633.152 kron skupno s pokritjem rentnih glavnice. Zavarovalni prispevki so se zvišali od 679.925 na 777.676 kron. 195.031 kron bilo je na prispevkih letos majnika meseca za lansko leto še dolžnih. Zavarovalna ima v Trstu tudi delavske hiše, ki so vredne 774.526-19 kron. Prinašale so delavske hiše čisti dobiček 56.229 K 43 h, ali 4,59 % naložene glavnice. V delavskih hišah zavarovalne je 192 stanovanj, v katerih je koncem lanskega leta stanovalo 1453 oseb in sicer 570 moških, 387 žensk, 237 nedoletnih in 259 otrok. Odškodnin se je l. 1901 plačalo 460.995 kron ali 51 % vseh dohodkov; upravni stroški so bili 81.295 kron; uradniški plače so znašale 50.240 kron. Uradniški pokojninski zaklad je znašal skupaj 45.815 kron. V skupnem znesku je zavarovalnica izplačala od l. 1890 pa do konca lanskega leta 2.392.109-01 kron. Naznanjenih je bilo lani 3284 nezgod; do odškodnine je imelo pravico 1046 in sicer je povzročila pri 472 poškodovancih nezgoda delno ali popolno delonezmožnost. — Pri razsodišču bilo je lani vloženih 260 tožb; v 202 slučajih je razsodišče potrdilo razsodbo zavarovalnice, v 33 slučajih je razsodišče ugodilo tožnikom, 14 tožb se je končalo s poravnavo in 12 tožb je ostalo koncem leta še nerešenih. V Trstu bilo je vloženih pri tožb lani 156 (1900 l. 120), na Primorskem 85 (1900 l. 50), na Kranjskem 14 (1900 l. 12) in v Dalmaciji 5 (1900 l. 3). V primeri s številom poškodovancev je razmerje pritožb veliko in je sodba upravičena, da se prestrogo postopa s poškodovanci. Vzrok

temu po našem mnenju ni toliko zavod sam, kakor strogoš napram poškodovancem zastupnih zdravnikov. Obžalovanja vredno je, da se nahaja zavod izključno v laških rokah, vkljub temu, da je pretežna večina zavarovancev kakor tudi gospodarjev slovanskega pokolenja. Resnici na ljubo pa konstatiramo, da je zavod izdal svoje poročilo o poslovanju l. 1901 tudi v slovenščini, akoravno ne v popolno pravilni in težko razumljivi, česar je kriv prestavljavec, kakor tudi da zavod korespondira s strankami slovenski. Želeti bi bilo samo, da bi bile slovenske tiskovine pravilne in ne taki nestvari, kakor so po večini. Merodajni krogi naj bi pa z vsa resnobo delali na to, da bodo tudi Slovani imeli v vodstvu zavoda dostojno in številu interesentov primerno zastopstvo, v kar je pač poklicano politično slovensko društvo »Edinost« v Trstu, ki naj bi malo bolj hitelo z deli za organizacijo slovenskih interesentov pri prihodnji volitvi, da ne bomo Slovani zopet tako sramotno propadli, kakor smo zadnjič, ker se je agitacijsko delo pričelo prepozno. — c.

Mesto venca na krsto prezgodaj zvenele Cvetke Petričeve nam pošilja 4 K v korist družbe sv. Cirila in Metoda gospa Roza Bahovec.

Ogenj V Slavini je pogorela hiša Jerneja Zele.

Sprememba posesti. Obleserjevo hišo v Beljaku je kupila tvrdka Kastner & Oehler iz Gradca.

Strašna nesreča v telovadnici. V telovadnici graške gimnazije je pri telovadbi dijaku III. gimnaz. razreda Maksu Utzlerju nek klin zasadil se v trebuh pod želodcem in mu predri želodec. Težko ranjenega dijaka so prepeljali na kliniko kjer je prestal nevarno operacijo.

Kathreinerjev koledar za leto 1903, ki nam je bil prijazno poslan, je letos mičen, eleganten stenski koledar, ki ga bo vsaka prijateljica Kathreinerjeve kave rada obesila blizu svoje mizice. Na sredi ima umetniško izvršeno sliko, ki se ji utegne vsakdo všečno nasmejati. Brhka, prijazna kmetiška deklica dviga čašo Kathreinerjeve kave; prikupni vonj te pijače ji menda zbujajo prijetno pričakovanje in že sedaj vesela tega užitka, se poročno smehljaje obrača na stran, kakor bi hotela reči: »Pijača pa taka!« Ta veseli vzklj je tudi za geslo postavljen pod sliko. Kakor čujemo, daje firma Kathreiner ta lični koledar odjemnikom brezplačno razdeljevati po vseh trgovinah, kjer se prodaja njena svetovno znana Kathreiner-Kneippova sladna kava.

Ljubljanske novice.

Konferenca v stolnici. V našem listu smo že naznanili, da bo imel p. Frančišek Roller ta teden vsak večer ob sedmih govorih v stolnici. Imenovani pater je znan govornik, ki razpolaga s krasnim, močnim glasom in lepim govorniškim darom. Nedeljo in ponedeljek je govoril dobro uro o »klerikalizmu«, o boju proti klerikalizmu, ki se sedaj povsod bje, in o glavnih zgodovinskih očitkih proti klerikalizmu. Ko je te ugovore dostojno zavrnil, je pokazal, da nasprotniki nimajo prave vere, za to je prešel na vprašanje, kaj je religija in na nje podlago, na Boga. Navel je potem celo vrsto dokazov, da je Bog. — Udeležba je bila oba večera precej obilna, zlasti se je govorov udeležila množica mož, ki je pazno sledila govornikovim logičnim izvajanjem.

Javno predavanje v Ljubljani. Danes zvečer točno ob 1/8. uri predava v veliki dvorani »Katoškega Doma« P. Sg. Zega. Vstop prost. Jutri ob 8. uri zvečer predava v ruskem krožku v mali dvorani »Mestnega Doma« vseučiliški profesor gosp. Šercel. Gostje dobro došli. Želeti je, da bi občinstvo k predavanjem prihajalo točno ob naznanjeni uri.

Povožen. B. Stroj, posestnik v Zapužah v radovljiškem okraju je bil prepeljan danes v deželno bolnico. Padlo mu je drevo na levo nogo in mu jo pod kolonom zlomilo.

Zaprli so danes dopoldne bivšega natakara Danijela Pogačnika, kateri je na sumu, da je vkradel predvčerajšnjim natakarku Ivanu Zupanu v Kolodvorskih ulicah zimsko suknjo in nekaj denarja.

Požigalec z Laverce prijet. Matija Krašnar, hlapec pri posetniku in gostilničarju Karolu Lenčetu na Laverci, je bil aretirán, ker je na sumu, da je podžgal pri svojem gospodarju.

Tatica Brezposelna Pavla Kobal iz Loke pri Zidanem mostu je ukradla sines zjutraj sluzkinji Frančiški Pirman na Turjaškem trgu št. 3, pri kateri je prenočevala, predpasnik in je potem pobegnila.

Požar na Laverci. Včeraj dopoldne je bila tukajšnja požarna bramba zopet pokli-

cana na Laverco, kjer je gasila ogenj v hlevih gospoda Lenčeta do same ure zvečer. Škode je ogenj napravil 30.000 kron.

V Lattermannovem drevoredu so nekatera posušena drevesa izkopali in jih bodo prihodno pomlad nadomestili z novimi.

Božičnica l. in II. mestnega slovenskega otroškega vrta vrši se, kakor običajno, tudi letos skupno dne 18. decembra t. l. ob štiri popoldne v veliki dvorani »Mestnega doma«, h kateri se prijatelji otrok uljudno vabijo.

Prodaja božičnih drevesc je letos ob južnem robu »Zvezde« in ne več na sv. Jakoba trgu.

Kaj je z zgradbo cerkve na Barju? Znano je, da je svoj čas umrl J. Kostler volil za zgradbo cerkve na Barji 10.000 gld. in sicer s pogojem, da se ta cerkev v 10. letih sezida. Na to je tudi občinski svet v Ljubljani sklenil prispevati v ta namen po 200 gld. skozi 10 let s pogojem, da se bo, ako se cerkev v 10. letih ne zgradi, porabila ta svota v druge svrhe. Čas hiti, do zdaj pa ni o kakik akciji za to zgradbo še nič čuti. Škoda bi bilo v dvojnem oziru, ko bi se ta namen izjalovil in denar namenjen za zgradbo, odtegnil!

Povodom izrednega pomnoženega poštnega prometa v božičnem času se bodo od 21. do 24. podaljšale uradne ure pri tukajšnji predaji pošiljatev vožne pošte, in sicer tako, da se bodo od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer brez presledka vsprejemale pošiljatev. Občinstvo se zaradi tega z ozirom na lastno korist, kakor tudi na to, da pošti omogoči njeno težavno nalogo lože in ugodnejše rešiti, nujno povablja, da prinese kolikor mogoče že v dopoldanskih urah ali vsaj kmalu popoldne pošiljatev na pošto, ako želi, da se takoj isti dan odpošljejo. V svrhu, da gredo poštna manipulacije hitreje in lažje od rok, se priporoča, zavoje obsegu, teži in daljavi pota primerno trdno in trpežno narediti in natančno in razločno nasloviti. Naslov sam naj se zapiše naravnost na papir, platno ali v kar je blago zavito; če bi pa to ne bilo mogoče, naj se naslov na pošiljatev prišije ali pa tako prilepi, da se cel naslovni listek dobro in trdno drži, nikakor pa ne zadostuje, naslov samo s pečatnim voskom napečatiti. Zelo se priporoča tudi v pošiljatev prilepi še drugi tak naslov, ker je potem, ako se je odpre, pošti mogoče, dostaviti jo tudi, če bi se zunanji naslov izgubil ali pa tako izbrisal, da ga ni mogoče več brati. Želeti je tudi, da stranke spremnice pravilno napišejo in vsebino natančno naznanijo, da se jim ne delajo ovire pri predaji. Da bode mogoče dohajajoče pošiljatev hitreje dostavljati, se posamezne stranke kar najuljudneje prosijo, dostavljalca poštinih pošiljatev kolikor mogoče hitro in nemudno odpraviti, t. j. hitro podpisati oddajne listke in poravnati pristojbine, kajti vsako tudi najmanjše zadrževanje zavira občutno ves promet.

Otroka pustila Včeraj popoldne okoli 4 ure je prišla se gret v Merzlikarjevo hišo na Illovici št. 3 delavka N. Subert, doma v Trnovi vasi. Prinesla je seboj tudi svojega 2 meseca starega otroka. Otrok je vedno upil in jokal, da ga ni bilo moči potolažiti. Ko je nastal mrak, je Subert vzela ruto, v katero je bil otrok zavit, in je dejala očetu Merzlikarju, da jo nese pred hišo, da bode mrak otroku potegnul jok iz nje. V resnici pa je Subert potegnula očeta Merzlikarja, kajti pustila mu je otroka in je pobegnila.

Dogradil so tokom zadnjih tednov o. Levstikovih ulicah Majerjevo vilo.

Nov kamenit tlak sta dobili to jesen Čudnova in Pogačnikova hiša v Sodnijskih ozir. v Cigaletovih ulicah.

Novo skladišče namerava si blizu dovozne ceste zgraditi vojaški črari, stari prostor ob Dunajski cesti pa po parcelah prodati.

Razširjenje deželno-bramborske vojašnice se izvrši v kratkem. Če smo prav poučeni, prično z dotično zgradbo ob Domo-branski cesti že prihodnje leto. Zadeva je deloma še v razpravi.

Novo skladišče za stavbni les si je postavil tesarski mojster Franc Pust ml. v Streliških ulicah na svojem tesališču.

Kotiček za liberalce.

Kar liberalce jezi — to v »Narodu« vlečejo na dolgo in široko. To se kaže posebno glede Tavčarjevega shoda v Kostanjevici. Ni skoro »Naroda«, v katerem bi liberalci na dolgo in široko ne razpravljali o shodu. To kaže, kako jih boli, da se jim je tako slabo godilo. O dotičnih »Narodovih« lažeh smo dobili iz Kostanjevice dopis, iz katerega se posebnost vidi, da so si »natepenega kapelana«, o katerem se tako bahoto razpravljali, popolnoma izmislili. Dopis o tem se glasi:

»Dober porojen impertinentnosti mora imeti dopisnik »Slov. Naroda«, da se upa tako ovidno lagati o liberalnem shodu v Kostanjevici. Čudimo se, da more liberalni želodec bravcev »Naroda«, ki so bili na razbitem shodu navzoči, prebaviti ogromne laži. Lažejo, da jih je bilo 600 (!), kakor so la-

gali o shodu 19 okt, da jih je bilo 400. Uboge reve, kje se jih bo toliko vzelo! Gospod urednik, ali se je še kateri sam prijavil razun onih 80, ki ste jih prijavi sami v »Slovenca«? Ti ljudje pa kljub temu mislijo, da se mora njih laži dokazati, da potem obmolknijo. Mislili bi bili tudi mi o blamaži liberalcev, ko bi sami ne izvalili, in to tembolj, ker je sramota za naše mesto, katere niso domačini krivi, ampak ptujci, da ljudje po svetu mislijo, kakšni tolovaji smo.

Resnica je ta-le: Dr. Slanc s svojim adjutantom Rozmanom je ta dan komandiral novomeške liberalce v Kostanjevico, dr. Romih je pripeljal svoje »purgarje« iz Krškega; z eno besedo bili so vsi liberalci iz novomeškega in krškega okrajnega glavarstva, močno zastopani zlasti učitelji. Tako je bilo več gosposkih in polgosposkih obrazov, kot kmetov liberalcev na shodu. Vsi so pa nestrpno čakali, kaj jim bo »trebušnat« poglavar povedal. Odtod razumljiva jeza, katero skušajo zdaj ohladiti v gnojnici »Narodov«, ker niso mogli ničesar ališati. S sebi lastno naravo cinično lažejo, da sta bila dva gosp. kapelana oklofutana in v mlaki pomandrana. »Česar je srce polno, to rado iz ust gre«. S tem razodevajo lepe želje po gnojnici, katerih niso mogli na shodu spolniti, zato jih odkladajo v »Nar.« Ako bi toliko »Slov. Narodov« imeli, da bi bili gg. kaplane zavili v nje, potem bi bila v mlaki, v kateri bi se žabe ne mogle živeti, tako pa nista bila! Dr. Tavčar je pa le vodo pil, ker ni mogel govoriti na mizi ležečega govora! To je getovo. In kje? V liberalni Kostanjevici! ... Neznosno! Res, on ima v oblasti jezik, da mora imeti vsak govor spisan, drugače prvak inteligence ne more niti vode piti na shodu. »Narod« piše, da so domačini slišali ovirati naše, ko niso pustili govoriti ljubljanskima doktorjema. To ni res! Razun par znanih kostanjeviških razgrajev in nihče stresal surovost, pač pa taki pritepenici, katerih bližnji sorodniki so sedeli že na porčni klopi in so že sami zaslužili to častno mesto. Nisi pa se niso dali motiti, ampak so vpili: »Živio Šusteršič!« »Dol s Tavčarjem!«

Lepo spridevalo pa dajejo sebi liberalni reveži, pri katerih liberalni prvaki le zato kupujejo in jih podpirajo, da agitirajo za nje, ko pišejo, da so naši šli plačani na shod Tavčarju nagajat. Ali jim mogoče roji še po glavi ona pojedina, katero so imeli plačano pri Bučarci 19. okt po shodu, ko so var iz nekekle jedli, kakor na pogrebnici! Ponižno prosimo, da bi liberalci drugi shod vsaj dva dni prej naznanili in ga ne prirejali tako hitapeko, da ste vse svoje somišljenike z zaprtimi pismi vabili na shod. Na take laži se mi klerikaleci ne vedemo, kakor ste jih trosili pred zadnjim shodom, da bo namreč vsak dobil besedo, ki bo hotel govoriti. Zate farbatu svoje pristaše, mi vam ne gremo na lim. Udeležili se bomo pa v prhodnjič v še večjem številu, kot zadnji shoda, ker nismo vedeli zanj, bodi povabljeni ali nepovabljeni. — Dr. Tavčar naj vsprejme to pojasnilo o »Narodovih« lažeh na znanje. Kadar bo zopet prišel v Kostanjevico, mu jih sami osebno primerno raztolmačimo!

Razne stvari.

Najnovejša od raznih strani

Velik požar. Iz Kijeva se poroča: Lebedinova sladkorna tovarna Aleksandrovskaja delniške družbe je zgorela. Škoda znaša nad milijon rubljev. — Jubilej terezijanske akademije. Iz Dunajskega Novgamesta javljajo, da je povodom 150 letnega jubileja terezijanske voiške akademije dospel tjakaj nadvojvoda Frano Ferdinand kakor zastopnik cesarjev. Prišel je tudi vojni minister. Vojni minister in poveljnik akademije sta položila krasne vence na vzhodje spomenika Marije Terezije. Na slavnostnem obedu je nadvojvoda napil cesarju. Nadvojvoda se je popoldne povrnil na Dunaj. V notranjosti zemlje. V simplonskem klanecu v Švici je 20 C. stopinj mraza, v notranjosti ondotnega železniškega predora pa je strahovita vročina 58 C. stopinj. — Wolf se mudi sedaj na južnem Tirolskem, da si popravi »zdravje«. — Mati ustrelila sina. Na Dunaju je ustrelila delavka Nikodeym svojega sinčka in sebe, ker jo je zapustil njen zapeljivec — Ženska v oja k. V Temešvaru je umrla 93 let stara vdova Halimović, ki se je udeležila ustaških bojev na Ogrskem, preoblečena v moško obleko. — Velikanski nalivi sona Laškem napravili mnogo škode prebivalcem. — Silen mraz je tudi v Dalmaciji. V okoličnici Zadra je zmrznilo sedem oseb. — Obsodeni sodišče. V okrajno sodišče Roznav na Češkem so ulomili tatovi in odnesli mnogo važnih tistín. — Skozi okno nacesto skočila je na Dunaju žena krojačeva Jožefina Lang. Bila je na mestu mrtva. Hotela je vzeti seboj v smrt tudi svojo hčerko, a otrok je padel v neki predvrt na sneg in je dobil lahko poškodbo. — Dvojboj in zdravniki. Shod ogrskih zdravnikov v Subo-

tišču je sklenil, da zdravniki ne bodo intervenirali pri nobenem dvojboju. — Bogat trgovec tat. V Filadelfiji so zasadi enega najbogatejših ondutnih trgovcev Jurija Dokrona v trenutku, ko je hotel ulomiti v neko prodajalnico. Dokazali so mu še več takih dejanj. — 190 obsojen. c. v. Iz Lvova se poroča, da je bilo od 232 radi stavke delavcev na poljih, pri obravnavi, ki se je vršila nedavno v Galiciji, obsojenih 190 obtožencev.

Telefonska in brzajavna poročila.

Dunaj, 16. decembra. Danes je zbornica nadaljevala razpravo o krošnjarskem zakonu. Poslanec Stein je hotel smešiti Čehe, pa je osmešil samega sebe. Z ozirom na češko obstrukcijo je stavil na predsednika zbornice vprašanje, ali hoče vplivati na ministerkega predsednika, da se iz proračuna črta postavka za Prago. Predsednik je to vprašanje popolnoma ignoriral. V veliko zabavo celi zbornici je kratko izjavil, da se nadaljuje razprava o krošnjarsstvu. Tega zakona je rešiti še 17 paragrafov. Jutri bo najbrže že razprava končana. V četrtek pride na vrsto še razprava o terminski kupčiji z žitom, in sicer zakon, katerega je gosposka zbornica odklonila. Potem se prično božične parlamentarne počitnice.

Dunaj, 16. decembra. (C. B.) Zbornica nadaljuje nadrobno razpravo o krošnjarskem zakonu. Doslej je sprejela § 18 predloge in razpravlja o § 19.

Dunaj, 16. decembra. Poljski soc. demokrat Breiter je vložil v državnem zboru interpelacijo, v kateri vprašuje, ako se namerava potom § 14 povišati cesarjeva civilna lista.

Dunaj, 16. dec. V parlamentarnih krogih razširjene vesti, da odstopi češki minister Rezek, so neosnovane. Izšel bo oficiozni komuniké, ki jih bo zavrnil.

Dunaj, 16. dec. Danes dopoldne se je posvetovala parlamentarna komisija mladočeškega kluba ob češki spomenici. Danes popoldne in zvečer imajo seje razni češki klubi, ki se posvetujejo o isti stvari. Jutri zvečer izdajo skupno izjavo. Čehi povdarjajo, da je sprava mogoča le na podlagi popolne enakopravnosti.

Dunaj, 16. dec. Pri razpravi o § 17. krošnjarskega zakona, ki govori o porabi tovarne živine pri krošnjarsjenju, je predlagal posl. dr. Šusteršič, naj se vstavi v ta paragraf nova alineja, glasom katere bo v § 16 izzetim krošnjarsjem dovoljeno za prenašanje blaga posluževati se tudi šoli odraslih, a še ne 24 let starih oseb. Mesto ljudij naj se jim pa tudi dovoli uporaba tovarne živine. Ta predlog je obveljal.

Dunaj, 16. decembra. »Wiener Zeitung« objavlja danes sklicanje deželnih zborov in imenovanje 27 novih članov gosposke zbornice.

Dunaj, 16. dec. Nemčija odpove trgovsko pogodbo Avstriji meseca januarja ali februarja.

Dunaj, 16. dec. Tu se je osnoval jugoslovanski odbor, ki ima namen, obračati pozornost javnih krogov na dogodke v Makedoniji. Na čelu so mu poslanci dr. Žitnik, Pogačnik in Vuković.

Split, 16. dec. Ker laške trgovske zbornice in občine pritiskajo, da se hitro obnovi vinska klavzula z Italijo, obračajo se dalmatinski vinogradniki na razne deželne odbore v Avstriji, na občine, gospodarska društva in trg. zbornice, kakor tudi na poslance, naj se takoj obrnejo na avstrijsko ministerstvo s protesti proti obnovljenju klavzule z Italijo in z zahtevo, da se klavzula nikakor ne obnovi.

Caracas, 16. dec. Potrjuje se vest, da je predsednik Castro odredil, da se represalije proti tujcem ustavijo in se angleški in nemški železniški družbi povrne njena lastnina. Od treh venezuelskih vojnih ladij, katere so zajeli Nemci, so na ladijo »Restaurand«

obesili nemško zastavo. Sedaj ima ta ladija nemško posadko.

Smrti su:

14. decembra. Lucija Guzi, gostja, 57 let, Streliške ulice 4, pljučna tuberkuloza. — Antonija Novljan, umetna vezilj, 24 let, Stari trg 5, jetika.

V bolnišnici:

11. decembra. Fran Tomšič, zidar, 37 let, Alcech. chron. Pleuritis et sulativa.

Listnica uredništva:

Gosp. Davorin Judnič, učitelj v Trnovem pri Hlirski Bistrici: Pišete nam, da je notica o učiteljskih »Od nekd na Kranjskem« zbudila v Vašem kraju in da Vas sumijo kot pisatelja. Obracajo se pač na napadno adres, kati Vi niste pisali dotične notice. Isto tako resnici na ljubo potrjujemo, da niste Vi pisali dopisa o zadevi med g. nadučiteljem Ravnarjem in krajnim šolskim nadzornikom Ivanom Urbančičem.

Meteorološko poročilo.

Vitica nad morjem 506.2 m, srednji tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Pojavila se je sneg
15. 9. zveč.	743.9	-9.6	sl. szah.	oblačno	
16. 7. jut.	744.3	-10.7	sr. jvzh.	oblačno	0.0
16. 12. popol.	744.8	-7.8	sl. vzsvzh.	pol. obl.	

Srednja večerajšnja temperatura -9.6°, normale -1.6°.

Državna banka

dné 16. decembra.

Skupni državni dolg v notah	101.40
Skupni državni dolg v srebru	101.25
Avstrijska zlata renta 4%	120.25
Avstrijska kronska renta 4%	100.50
Avstrijska zlata renta 4%	120.25
Avstrijska kronska renta 4%	97.95
Avstro-ogrske bančne delnice, 600 gl.	15.50
Avstrijske delnice, 100 gl.	66.85
Avstrijske delnice, 100 gl.	33.35
Avstrijske delnice, 100 gl.	11.07
Avstrijske delnice, 100 gl.	23.42
Avstrijske delnice, 100 gl.	19.07
Avstrijske delnice, 100 gl.	55.15
Avstrijske delnice, 100 gl.	11.30

„THE GRESHAM“, zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1,
v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1900	kron 184.387.703.-
Letni dohodki na premijah in obrestih leta 1900	33.357.497.-
Izplačila za zavarovalne in rentne pogodbe in za odkupe itd. od postanka društva (1845)	405.307.367.-
Mej letom 1900 je društvo izdalo 5556 polic z glavnico	50.898.267.-

Za specijelno varstvo avstrijskih zavarovancev je »The Gresham« do 31. decembra 1900 v vrednostnih papirjih založila že znesek

nom. kron 21.039.000.-

pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

490 12-9

Gvidonu Zeschko-tu

v vili nasproti Narodnemu domu.

FERSAN-CACAO

je železnato redilno in krepilno sredstvo ter kri tvorilno in živce krepi, prijetnega okusa in lahko prebavno. — Blagovoli se vprašati zdravnika.

Glavna zaloga za Kranjsko: Jos. Mayr, lekarna »pri zlatem jelenu« v Ljubljani

Naročila nad 20 K pošiljam prosto stroškov.

Trikrat odlikovan s srebrno svetinjo.

Prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbništvom ter občinstvu priporočam z jamčeno pristne

čebelno-voščene sveče

Kg. K 4.90.

Za pristnost sveč te vrste jamčim s svoto **2000 K.**

Voščene zvike, sveče za pogrebe, stenje in stekla za večno luč po jako nizki ceni.

Kadilo lacrimae I^a Kg po K 2.40
Kadilo lacrimae II^a „ „ „ 2.-
Kadilo granis „ „ „ 1.20

Za obila naročila se toplo priporočam
z velespoštovanjem

J. Kopač, svečar
Gorica, Ulica sv. Antona 7.

1358 1-4

Trikrat odlikovan s srebrno svetinjo.

Naročila nad 20 K pošiljam prosto stroškov.

Zitne cene

dné 15. decembra 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov

Pšenica za spomlad	K 8.02	do 8.08
Rž za spomlad	7.07	7.08
Koruzna za maj - junij 1903	—	—
Jves za pomlad	6.60	6.62

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 7.91	do 7.92
Rž za april	6.79	6.80
Jves za april	6.35	6.36
Koruzna za maj (1903)	5.82	5.83

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaska	K 8.45	do 8.55
„ južne železnice	7.95	8.30
„	7.05	8.25
Ječmen	6.21	7.25
„ ob Tisi	6.10	7.75
Koruzna ogrska stara	7.10	7.15
„ nova	5.80	5.95
Čnkvant	7. —	7.10
„ novi	6.80	6.80
Oves srednji	6.75	6.95
Fizol	6.75	14.-

Bronza, tekoča, v poljubni boji, je najboljša in najpripravnije sredstvo za poliranje in broniranje vsakovrstnih predmetov ter daje najboljši leskin trajnost. Tudi bronzi prašek se dohva v prodajalnici oljnatih barv tvrdke **BRATA EBERL v Ljubljani**, Františkanske ulice.

Vnanja naročila po povzetju. 524 2 12-7

Za mesarsko obrt

sprejem jednega ali dva

učenca

J. Zrimec,

1388 3-3 mesar v Spod. Gorjah pri Bledu.

100 milijonov razglednic.

Najfinejše, najlepše, najnovjše, tiskane v zlatu in srebru, umetniške, genre, cvetličaste, vošne božične in novoletne, 100 kosov odbranih 3 K 60 h 300 skupaj 9 K. — Vsak naročnik prejme krasno mapo z angleškim papirjem za pisma in ovitek brezplačno. Trgovina **Ebersson, Dunaj, XX. 1**, poštni predal 9.

13.6 5-4

Krčmarji in zasebniki
 kateri hočejo kupiti
izvrstna pristna
istrijanska
vina
 ohrnejo naj se zaupno na **Pavla Sponza**, posestnika v Rovinju.
 Terrano . . . 26 do 32 Kron hektl.
 Muškatelec, bel 32 » 40 »
 s postaje Rovinj v Istri.
 1.11.10-6

! Nove pesmi!

Petero Božičnih za solo, meš. zbor in orglje, zložil **Ign. Hladnik** op. 44. Cena partituri 1 K 20 h. (Pesmi so v tem slogu kot op. 18.)

Za Marijine družbe je priredil **Hladnik** 16 izbranih Marijinih pesmi iz op. 15. (Struna moja, Marija skoz življenje i. t. d.) in stane 20 iztisov le 5 K, eden iztis 1 K. Dobé se pri skladatelju v Novem mestu, v „Katoliški bukvarni“ in pri Schwentnerju v Ljubljani. 1326 6-6

Priporočilo.

Vsem svojim častitim naročnikom se najiskreneje zahvaljujem za doslej izkazano mi zaupanje, in se vsem, zlasti preč duhovščini, gg uradnikom itd. najtopleje priporočam za vsa v čevljarski obrt spadajoča dela, ker imam spretne **nove pomočnike** in **izurjenega delovodjo**. Zagotavljam vse dosedanje in nove cenjene naročnike solidne in točne postrežbe. Moja delavnica se nahaja kakor prej še vedno na 1373 1-2

Sv. Petra cesta št. 30.

Z odličnim spoštovanjem

Marija Horvat.

Izšla je knjiga „Lurški čudeži“.

Francoski spisal **Henrik Lasér**, poslovenil **Fr. Marešič**.

Dobiti je v „Katol. Bukvarni“ v Ljubljani, in v prodajalni **H. Ničman**.

Cena trdo vezani knjigi 2 K, po pošti 20 h več.

Zaloga vsakovrstnih gumijevih izdelkov

tehničnih kot kirurških, tako n. pr. cevji za pivo in vino, predpasnikov iz gumija, namiznih pogrinjal iz gumija; dalje so v zalogi pristne ruske galoše, ter sploh vse v to stroko spadajoče stvari.

Dalje zaloga **koles** (bicikljev) in vsakovrstnih jeklenih izdelkov; delavnica za izdelovanje in popraviljanje koles.

Tu se tudi poniklja in pobakruje.

Slavnemu občinstvu zagotavlja točno postrežbo in nizke cene ter se v obilna naročila uljudno priporoča

z odličnim spoštovanjem

Josip Kolar in drug

Ljubljana, Mestni trg št. 9.

1315 10-8

Spretni zastopniki se povsod srejmó!

Nad 300.000 v rabi

Svetovnoznani

Nad 500 prvih odlik.

Alfa-Laval-Separator-ji

so najboljši posnemavci smefane.

Je dobiti v 14 različnih velikostih, ki posnemajo od 40—2000 litrov v eni uri.

Popolne oprave za dobivanje sirotke za roke in

tudi vsi drugi stroji in priprave za mlekarstvo. za par, pa

Popolna naprava za led in hlajenje za mlekarne,

klavnice in mesnice, pa za čokoladnice, od 456 do 300.000

katorij. Najcenejša in najpopolnejša hladilnica.

Akcijska družba Alfa-Separator, Dunaj, XVI., Gangl-

banergasse 29.

Podružnice: Budimpešta, V., Bathory utca 4; Praga, Petrova ulica 23-11.

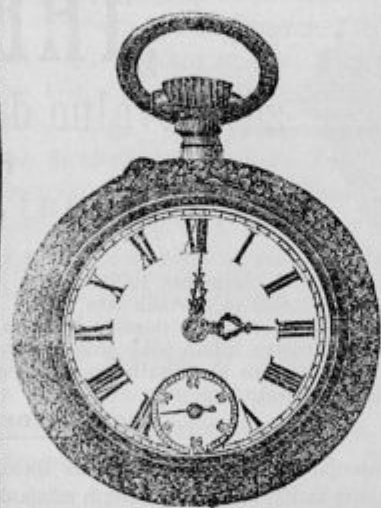
Zaloga za južne dežele: v Gradcu, Annenstasse 25.

Ceniki, podružne brošure, priručniki in načrti za mlekarne na razpolago. Svét se daje

v vseh zadevah mlekarstva. Zahteva naj se naš strokovni list „Alfa-Mitteilungen“

brezplačno.

Spretni zastopniki se povsod sprejmó!

Božična in novoletna darila.

Da vrhunca dognane vse zunanje trdke prekašajoče cene!

Kupujte in naročite le pri domači trdki in bodite pre-

pričani, da bolje in ceneje kupite, in se izognite vsake prevarnosti.

Priporočam svojo bogato zalogo vsakovrstnih osebno v

Švici nakupljenih ur, kakor tudi zlatino in srebrnino.

Nad 20 % znižane cene, razvidno iz mojega novo

izdanega cenika. Naprimer: Jedna stvar, katera je prej stala

gld. 10—, stane danes le gld. 8—, toraj čudovito po ceni

Priporočam dalje posebno stenske in salonske ure, z

novim jako krasnim bitjem (Thurnschlag).

Vsakovrstne budilke v secesijonističnem okviru, zalogo se

na 6000 vsakovrstnih osebno v Švici nakupljenih žepnih ur,

različnih sistemov »Præcession«. Veliko izbera zlatih in srebrnih

mozkih verižic najmodernejših fazonov, dolge ženske ovratne

verižice »Lorguon«, vsakovrstne lepe garniture iz China srebra,

dalje namizne oprave, namizno orodje v etui, palice z srebr-

nimi ročaji.

Zaloga šivalnih strojev najboljših izdelkov.

Za vsako blago jamčim ter se priporočam

Franc Čuden,

urar in trgovec zlatnine in srebrnine, delničar prve švicarske družbe tovarn

ur „Union“ v Genovi in Bielu, založnik c. kr. državne dolenske železnice.

Ljubljana, Mestni trg.

1351 9-5

Prosim, zahtevajte novi veliki-illustrirani

cenik, pošilja se zastonj in poštne prosto.

Vozni red

avstrijskih državnih železnico,

veljaven od 1. oktobra 1902.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti napre.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Line, na Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Line, Budejevice, Plzen, Marijine vire, Heb, Francove vire, Karlove vire, Prago, Lipsko.

Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto

Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj.

Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.

Ob 3. uri 56 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genova, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Line, Budejevice, Plzen, Marijine vire, Heb, Francove vire, Karlove vire, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 8 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto.

Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Linca, Steyra, Gmunden, Ischia, Aussee, Pariza Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.

Ob 7. uri 12 min. zjutraj iz Beljaka.

Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega mesta.

Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevice, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca Pontabla.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega mesta.

Ob 4. uri 44 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.

Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega mesta.

Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevice, Linca, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 2. uri 05 min. popoldne " "

Ob 6. uri 50 min. zvečer " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika.

Ob 11. uri 06 min. dopoldne " "

Ob 6. uri 10 min. zvečer " "

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod:

Prihod:

Ob 7.15 zjutraj Ob 6.34 zjutraj

Ob 2.13 popoldne Ob 12.29 popoldne

Ob 6.05 zvečer Ob 6.59 zvečer.

Praktična božična darila

priporočata

Gričar & Mejač

Ljubljana

Prešernove ulice št. 9.

Največja

trgovina

zgotovljeno obleko

za gospode, gospe in otroke.

Od 1. decembra naprej znižane cene.

Od prejšnjih sezon zastali predmeti se prodajajo, dokler jih je kaj v zalogi, za vsako ceno.

1339 4-4

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, sredk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri šrebanjih, pri iztrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako šrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“
 I., Wollzeile 10 in 13. Dunaj, I., Strubelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 136